

אלו נאמרין פרק שביעי סוטה

לו.

עין משפט
גד מצוה

בא מ"י פ"ט ס"ג כ"ג
המקדש ה"ו ע"ש
כ"מ:

מוסף רש"י

זו ביאה ראשונה. שאלו
לאין נימי יוספ (בבבב)
זו ביאה שניה.
כשנלו מנולו נבל נימי
עולא (שם). ליעשות
להם נס. לנול נר רמח
(שם). לפט מנול על
כחם של מלכ פס
(שנהדרו) ז"ל. בבביאה
שניה. נימי עולא.
בביאה ראשונה. נימי
יוספ. מהקדש הכחול
(שם). אלא שגבר
החטא. ולא הלו אל
רשות טרס לו ימי מלכ
פס. שפעולו וסל למכ
ולחשורו.
האחין (בבבב) ז"ל.
וקיפלו. מנו וקיפלו
(חולין טז ע"ש).

תוספות שאנץ

שבו לרבות כענינים
שבהובס. בא הכתיב
לחוד כענינים שבתורה
לארץ ולקיים מהם יפ
תואר שלא יאכל כל
תורה כל נשמה: כמאן ר"י
שמעון שכתב להם שחיורו
בחיבה ודוקא אותם
העומדין בגבולין אבל
העומדין חוץ לגבולין לא
היו בכלל לא תחיה כל
נשמה. שאם היו רוצים
לפנות את ארצם והלכין
להם לא נצטוו להחריסם
כמו שפירש הגר"ש והלך
לו. (אלא) (אבל) לר
יהודה כולם בכלל ולא
תחיה ואת לר יהודה
דאמר וצטוו להחריסם
כל הכענינים שבתורה
לארץ לפי לי קרא ולא
חתחוק כס תיפוק לי מלא
תחיה כל נשמה. וי"ל
דאיצטריך כגון אותם שלא
יכלו להחריסם כראי
כספי שפוסקים ובגן
הגרביש שפניה והלך לו:
דמשה לא עבר דהרשע
עבר. היי שישאר רשל
משה לא עבר דלמה היתה
עוברת הירדן והלא לא
כבשו אז אלא ארץ סיחון
ועוד ושמה אותן ששבלטו
מאריך סיחון ועוד לעבר
הירדן של ארץ כנען לא
הויקה הצרעה עד ירושע:

כמאן בר"ש. ואת דלמח ציפת תואר אפילו ר' יהודה מודה
דהא לא דברה תורה אלא כנגד היצר והואיל והואמר שאר
נכריות דהלכה למשה מסיני דקנאין פוגעין בו כדאיכא דפיקר שני
דע"ז (דף לו): והואר אפילו כענינים שצחחיה לארץ במקום
שהותרה יפת תואר דלמח ציפק

דקידושין (דף כ"א): איצטריא לכו כתיב
מהו ציפת תואר רב אמר מותר
ושמואל אמר אסור דביאה ראשונה
כ"ע לא פליגי דשרי שלא דברה תורה
אלא כנגד היצר הרע ועוד אפילו ר"ש
מה הוצרך להחמיר מאי שגא מכהן
אע"ג דזונה היא לא איצטריך קרא
למשכיה והואיל ולא דברה תורה אלא
כנגד היצר הרע וי"ל כיון דלא התייר
יפת תואר אלא במלחמות הרשות
שבו הכחוש מדבר שמע מינה דגבי
כענינים לא אמרינן לא דברה תורה
אלא כנגד היצר דלע"ג דאיכא יצר
אמר לא תמיה לר"ש דאמר במקום יפת
תואר הלך לרבי יהודה דלית ליה
כענינים שצחחיה לה נמי בכלל לא
תמיה ואין מקבלין אותן לא היה
ממיר במקום יפת תואר מיהו איכא
למימרה לר"ש דאמר מקבלין אותם
ואינם בכלל לא תמיה למה לי קרא
ושבית שני לרבות יפת תואר ואמתי
וינמא איכא דדוקא לרבי יהודה
איצטריך וגיורת הכחוש הוא גבי יפת
תואר שצחחיה לה אע"פ שכענינים
אחרים שצחחיה לה הם בכלל לא
תמיה וי"ל דעיקר טעמא דר"ש אקרא
ושבית שני סימין דאי מהאי קרא
למען אשר לא ילמדו איכא למימר
כר' יהודה דלמח ציפק או אשר
אומות או כענינים קודם שהתחילו
במלחמה: **ואחר כך הביאו את
האבנים.** ה"ג נתוספתא (י"ח) והניילו
את האבנים שפעלו מן הירדן ועד את
המוצה והעלו עולות ושלמים ולא
גרסינן וכתבו עליו את התורה:
מאי והחציו חציו ש"פ מ"ז הר
גר"ש מרובה חציו ש"פ
הר ע"ב. לשון הירושלמי מיושב
יומר דגרסינן התם מה תלמוד לומר
והחציו תלמד שמעטין בהר גריזים
ומרובין בהר עיבל למה שאין שצטו
של לי כולו שם שאם היה כל שצטו
לוי שם היו שוין ר' שמואל בר נחמני

כמאן בר' שמעון בא וראה כמה נסים נעשו
באותו היום עברו ישראל את הירדן ובאו
להר גריזים ולהר עיבל יתר מששים מיל ואין
כל בריה יכולה לעמוד בפניהם וכל העומד
בפניהם מיד נחרו שנאמר יאת אימתי אשלח
לפניך והמותי את כל העם אשר תבא בהם
וגו' ואומר תפול עליהם אימתה ופחדו עד
יעבר עמך ה' זו ביאה ראשונה עד יעבר עם
זו קנית זו ביאה שניה אמור מעתה ראויין
היו ישראל לעשות להם נס בביאה שניה
כביאה ראשונה אלא שהם החטאו ואחר כך
הביאו את האבנים ובנו את המזבח וסדרוהו
בסיד וכתבו עליהם את כל דברי התורה
בשבעים לשון שנאמר באר היטב והעלו
עולות ושלמים ואכלו ושחו ושמוחו וברכו
וקללו וקיפלו את האבנים ובאו ולנו בגלגל
שנאמר והעברתם אותם עמכם והנחתם
אותם במלון יכול בכל מלון ומלון ת"ל אשר
חילוניו בו הילולה וכתוב ואת שתיים עשרה
האבנים האלה אשר לקחו וגו' תנא צרעה לא
עברה עמהם ולא והא כתיב ושלחת את
הצרעה לפניך אמר ר' שמעון בן לקיש על
שפת ירדן עמדה וזרקה בהן מרה וסימטה
עיניה מלמעלה וסירסתן מלמטה שנאמר
'ואנכי השמדת את האמורי מפניהם אשר
כנובה ארזים גבהו וחסון הוא כאלונים
ואשמיו פרוי ממעל צרעות הואי דרמשה
ופא אמר שתי צרעות הואי דרמשה
וחדא דירושע דמשה לא עבר דירושע עבר:

ששה שבטים עלו לראש הר גריזים
כך חלוקין כאן כך חלוקין באבני אפור מיתבי
ישתי אבנים טובות
היו לו לכהן גדול על כתיפיו אחת מכאן ואחת מכאן ושמות שנים
עשר שבטים כתוב עליהם ששה על אבן זו וששה על אבן זו שנאמר
ששה משמותם על האבן האחת וגו' שניה כתולדותם ולא ראשונה
כתולדותם מפני שהיה מוקדם והמשים אותיות היו גשמים וחמש
על אבן זו ועשרים וחמש על אבן זו רבי חנינא בן גמליאל אומר
לא

בס ר' יונתן אמר אילו היה כל שצטו של לוי שם לא היה שוין למה שכבר נפלו משצטו של שמעון עשרים וארבעה אלף בשטים א"ר יוסי בר בון
אילו היה שם כל שצטו של לוי היה שוין למה שלא בא משצטו ראובן וגד אלא מ' אלף חלוצי צבא והשתא אתי שפיר והחציו אל מול הר עיבל
חלוצי המצור שהוא הרוב דהו חלוצי בשצטו ורובא דגברי ומהו כשתדקדק בנתיב אחרון שנאמר בו לאלה תחלק הארץ (במדבר כו) לאחר
שחמו מרגלים כדכתיב וצאלה לא היה איש וגו' והיה בשנת הארבעים לאחר פטירת אהרן דכתיב ציה יעל אהרן הכהן על הר גריזים עמד על
הארבעים לאלה בני ישראל מארץ מזרשים חמש החמישי (שם ג) והכי מוכח בסדר עולם המלא בנתיב שצטו שששים עמדו על
אותן שעמדו בהר עיבל חסר ק"ל ואפילו אם עמדו לויים למטה שמה אלף ערין היו מרובין של הר גריזים קרוב לאלף שהרי אמה
מואל דפרטין של אותן שצטו עמדו על הר עיבל שלש מאות ושבעת אלפים ותק"ל ובפרטין של הר גריזים ג' מאות וששה עשר אלף ות"מ
שלא היו כל שצטו של לוי שם זריך לומר שעמדו לויים למטה חסר אלף או יותר אבל הא דלמח רבי שמואל בר נחמני בשם ר' יונתן אילו היה שם
כל שצטו של לוי לא היה שוין למה שכבר נפלו משצטו של שמעון עשרים וארבעה אלף קשיא שהרי המניין היה אחרי כן כדכתיב ויהי אחרי המגפה
וגו' (שם ה) ומה שחלק עליו ר' יוסי בר בון לפי שלא בא משצטו ראובן וגד אלא מ' אלף חלוצי צבא א"כ לא נשאר משצטו ראובן אלא ג' אלף
ותש"ל שהרי כל פקודי שצטו (ראובן) לא היה כי אם מ"ג אלף ותש"ל היו אותן ג' אלף ותש"ל של ראובן שנשאר מעבר לירדן ממלחין לבי"ד
אלף שנפלו משצטו שהיה בשנת הארבעים מיהו הא לא קשיא דאיכא למימר דהכי קאמר מחמת חסרון משצטו שמעון שצטו כנגפה אפילו היה
שם שצטו של לוי לא היה שוין דמחוק כך היו של הר גריזים מועטין ולא שיחסרו מהן עשרים וארבעה אלף משצטו (ראובן) ג' אלפים או פחות ועלה
קאי רבי יוסי בר בון אפילו לדכריך כשאתה מחסר כנגדו ג' אלף ותש"ל משצטו ראובן שנשאר מעבר לירדן והיו שוין שצטו חסרון משצטו
שמעון חסר יותר מג' אלף ותש"ל אבל היה דר' שמואל בר נחמני חיקי דפרירישית שהמגפה היתה קודם למנין: **עשרים** וחמש על אבן
זו ועשרים וחמש על אבן זו. ירושלמי והלא אינן אלא כ"ג מכאן וכ"ו מכאן פ"י למנא דחתי החס כסם שחלוקים כאן כך חלוקין כדכתיב אפוד מקשה א"כ
על אותה אבן שהיו עליה של הר גריזים א"כ ושל עשרים כ"ו חזונון מלא ומשה א"כ יונתן צנימין היה חזי מנן וי"ל דעל השנים שצטו עליה
אותן של הר עיבל היה כתיב י"ג ועל הראשונה ימ"ן א"כ וצדא ימ"ן חזונון מלא ומשה א"כ יונתן צנימין היה חזי מנן וי"ל דעל השנים שצטו עליה
אותן של הר עיבל היה כתיב י"ג ועל הראשונה ימ"ן א"כ וצדא ימ"ן חזונון מלא ומשה א"כ יונתן צנימין היה חזי מנן וי"ל דעל השנים שצטו עליה

(א) נתוספתא (י"ח)
(ב) מסדרין ז"ל: כנסת ד.
(ג) ונדרים ק. ד' ונ"ג.
(ד) רש"י (ט) ע"פ.
(ה) רש"י (י) א"כ.
(ו) רש"י (י) א"כ.
(ז) רש"י (י) א"כ.
(ח) רש"י (י) א"כ.
(ט) רש"י (י) א"כ.
(י) רש"י (י) א"כ.
(יא) רש"י (י) א"כ.
(יב) רש"י (י) א"כ.
(יג) רש"י (י) א"כ.
(יד) רש"י (י) א"כ.
(טו) רש"י (י) א"כ.
(טז) רש"י (י) א"כ.
(יז) רש"י (י) א"כ.
(יח) רש"י (י) א"כ.
(יט) רש"י (י) א"כ.
(כ) רש"י (י) א"כ.

תורה אור השלם

1. את אימתי אשלח
לפניך ותמותי את כל
העם אשר תבא בהם
ונתתי את כל האבן
אליו ע"ה. שמה כג כו
2. הלא עליהם אקוה
ונפחד בגרל וירוע דיימו
קאבן עד יעבר עמך י'
עד יעבר עם זו קנית:
שמה טו טו
3. וכתבה על האבנים
את כל דברי התורה
הזאת באר היטב:
דברים כו ח
4. רצו אותם לאמר
שאו לכם מזה מתוך
הירדן מצבב רגלי
הכבדים הוכין שתיים
עשרה אבנים והצריחם
אותם עמכם והצריחם
אותם בגלגל אשר חילוני
והחציו חציו וירשע ד ג
5. ואת שתיים עשרה
האבנים האלה אשר
לקחו מן הירדן הקים
יהושע בגלגל:
ירשע ד כ
6. ושלחת את הצרעה
לפניך וגרית את החי
את הנבעיה ואת החתי
מלקנתי: שמה כג כח
7. ואנכי השמדת את
האמורי מפניהם אשר
כנובה ארזים גבהו וחסון
הוא כאלונים ואשמיו
פרוי ממעל וירשעו
מתחת: עמ"ס כו ט
8. וכל ישראל קבצו
ירשעו ושפסיו עשרים
מזה ומזה לארון נגד
הכבדים הלויים נשאו
ארזן בריה יבנ בארזת
חציו אל מול הר גריזים
והחציו אל מול הר
עיבל כאשר הוא משה
עבר י' לדרך את העם
ישראל כראשעה:
ירושע ג על
9. ששה משמותם על
האבן האחת ואת שמות
הששה והצריחם על
האבן השנית
בתולדותם: שמה כה י

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה והעלו לוי
קודם ד"ה פרוי:

גליון הש"ס

גם וקיפלו את האבנים.
מנו וקיפלו רש"י חילין מד
ע"ה ד"ה דאקפלו: